

Bronkoalveolärt lavage BAL, vuxen patient med hematologisk sjukdom, HEM 13451

Syfte och omfattning

Beskriva vanliga prover och förberedelser för patient med hematologisk sjukdom som ska genomgå en typ av bronkoskopi som kallas bronkoalveolärt lavage (lungsköljning), förkortat BAL. Dokumentet är ett komplement till regionövergripande rutin [Bronkoskopi utan/med Endobronkialt ultraljud \(EBUS\) eller Bronkoalveolärt lavage \(BAL\) via Lung- och allergimottagningen 3164](#).

Riktat sig till läkare och sjuksköterskor vid sektionen för hematologi (HEM).

Vanligaste indikationen för immunosupprimerad patient är lunginfiltrat.

Förberedelser

- Gör förberedelser enligt [Bronkoskopi utan/med Endobronkialt ultraljud \(EBUS\) eller Bronkoalveolärt lavage \(BAL\) via Lung- och allergimottagningen 3164](#).
- Starta standardiserad vårdplan "SVP RU Bronkoskopi /EBUS/BAL".
- Ge patientinformation för hematologiskt sjuk patient: [Bronkoalveolärt lavage \(BAL\), vuxen, hematologi – Information om, HEM 1201](#).
- Remisserna görs i Cosmic Mikrobiologi, vanligtvis av ssk, förutom cytologi/patologi-remissen som görs av läkare (men etiketten behöver skrivas ut). Fråga läkaren vilka prover som ska tas.
- OBS! Kontrollera trombocytvärdet och ge ev. transfusion innan BAL. Ibland ges även 1 dos under pågående BAL. Se [Blodkomponenter, transfusionsindikation och målvärde gräns, vuxen, läk HEM 13445](#), rubrik "Transfusionsgränser inför ingrepp" för målvärde (läkarordination).
- Enligt det sjukhusgemensamma dokumentet ska även spirometri ha utförts. Detta är inte rutin på HEM. Läkare avgör om patients lungfunktion är tillräckligt god för att BAL ska kunna utföras.

Rekommenderade analyser

Alla hematologpatienter

Mikrobiologi: Fyll i planerat provtagningsdatum och tid, beställare (till exempel Blå sida), insjuknandedatum, antibiotikabehandling, immunsuppression och därefter Spara och skriv ut. Lungutredningscentralen skickar remissen i Cosmic efter provtagning.

- BAL-allmän odling. Ingår: kvantitativ, aerob, anaerob
- BAL-Legionella PCR
- BAL-Mykobakterier (DM, PCR, odling), skickeprov
- BAL-Pneumocystis jiroveci PCR, skickeprov
- BAL-svampodling+direktmikroskopi
- BORSTE-Allmän odling
- BORSTE-Legionella PCR
- BORSTE-Svampodling + direktmikroskopi
- Övrigt material – Luftvägsvirus, PCR, stort block (välj Provmaterial: BAL/skyddad borste). Ingår: SARS-CoV-2, influensa A+B, Adeno, corona, parainfluensa (1–4), rhino/entero, metapneumo och influensa A typning)

Cytologi: Beställning provbunden - Patologi/cytologi. Där det står förvalt "Histopatologi amyloid", välj (Alla). Sedan går det att välja Cytologi allmän. Fyll i remissen. Skriv att provet utgörs av BAL.

The screenshot shows a web interface with several tabs: Farmakologi, Immunologi, Kemi, Mikrobiologi, Patologi / Cytologi (selected), Blodcentralen, and Lokala analyser. Below the tabs, there is a field for 'Utförande enhet: Klinisk patologi'. Underneath, there are radio buttons for 'Hematopatologi', 'Cytologi finnåspunktion', and a dropdown menu for 'Histopatologi amyloid' which is circled in red. Below this is a form with the following fields:

Anamnes*	
Provet utgörs av*	
Frageställning*	
Rita / Bild	
Provtagningstid*	2018-08-20 16:52
Antal provkärl*	
Samtycke*	Ja, provgivaren samtycker till att provet får sparas för vård och behandling och därmed förenlig verksamhet
Prioritet*	Rutin
Beställarens kommentar	

- Papanicolau
- Differential

Immunsupprimerade även:

Mikrobiologi – se förfarande ovan.

- BAL-Aspergillus antigen, skickeprov
- BAL-Aspergillus PCR, skickeprov
- BAL- Cytomegalvirus (CMV) PCR
- BAL- Herpes simplex typ 1 & 2 (HSV) PCR

I särskilda fall:

- BAL-Streptococcus pneumoniae (pneumokocker)(PCR)→ vid misstanke och antibiotika insatt.
- BAL-Mycoplasma pneumoniae, Chlamydomph pneumoniae och Chlamydia psittaci PCR. Tas dock helst med fördel från svalg och nasopharynx

Avsteg från beskriven rutin

Vid avsteg från beskriven rutin skall orsaken dokumenteras i patientjournal i Cosmic.

Åtgärder vid avvikelse

Meddela ansvarig chef. Rapportera avvikelsen i Medcontrol enligt [Avvikelserapportering och hantering SOP, BOT 13231](#) samt i journal om patient/donator varit direkt eller indirekt involverad.

Hänvisningar

Relaterade dokument

[Blodkomponenter, transfusionsindikation och målvärde gräns, vuxen, läk HEM 13445](#)

[Bronkoalveolärt lavage \(BAL\), vuxen, hematologi – Information om, HEM 1201](#)

Maluenda Nyman, M, Lamberg, K. (2025). [Bronkoskopi utan/med Endobronkialt ultraljud \(EBUS\) eller Bronkoalveolärt lavage \(BAL\) 3164](#).

Dokumenthistorik

Författare: Eva Carin Brander Gustafsson, Merete Adegunle

För dokumenthistorik version 1 XD226 till version 1 DP13451, se version 2 13451.

2019-01-03 Tillägg sjukhusgemensamt dokument. Justering förberedelser och remisser, bytt ut skärmdumpar.

2025-09-25 Tagit bort information som finns i regionövergripande dokument. Justerat namn på prover. Granskare: Tobias Tolf, Kristina Carlson, Merete Adegunle.